

Valoisa näky tulevaisuudesta

Osa II

**Daniel 2 ja 9, Ilmestyskirja
ja erityiskysymykset
Osittain preteristinen näkemys**

**Dr. Harold R. Eberle
Dr. Martin Trench**

Käännös Markku J. Kumpula

VALOISA NÄKY TULEVAISUUDESTA

II OSA

VALOISA NÄKY TULEVAISUUDESTA

II OSA

Daniel, Ilmestyskirja ja erityiskysymykset

Osittain preteristinen näkemys

Dr. Harold Eberle

&

Dr. Martin Trench

Englanninkielinen alkuteos: *Victorious Eschatology: A Partial Preterist View*
Dr. Harold R. Eberle and Dr. Martin Trench
Third edition 2021, third printing 2025

ISBN 978-1-953087-26-3

© 2025 by Harold R. Eberle. All rights reserved.

Alkuperäinen kustantaja: Worldcast Publishing®, P.O. Box 10653, Yakima, WA
98909-1653.

Suomenkielinen käännös julkaistaan alkuperäisen kustantajan luvalla.
Alkuperäisteos on jaettu kahteen osaan. Tämä kirja on toinen, jälkimmäinen osa.

© 2026 Markku J. Kumpula. Kaikki oikeudet pidätetään.

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

Käännös, taitto ja liitteet C, D ja E: Markku J. Kumpula
Kansi: Markku J. Kumpula/JP-paino & Palvelu Ky

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

Ellei toisin mainita, kirjassa on käytetty Raamattu kansalle käännöstä vuodelta 2012 (RK 2012).

Muut käännökset, joihin viitataan: Kirkkoraamattu 1933/38 (KR 33/38), Kirkkoraamattu 1992 (KR 92), Uuden testamentin käännös 2020 (UT 2020), King James Version of the Bible (KJV), New American Standard Bible (NASB).

ISBN: 978-952-89-0263-8

SISÄLLYSLUETTELO

Esipuhe	9
Johdanto	13
 OSA YKSI: Danielin profetiat	17
Danielin kirjan 2. luvun sanoma.....	19
Danielin kirjan 9. luvun sanoma.....	25
Yhteenveto.....	37
 OSA KAKSI: Miten ymmärtää Ilmestyskirjaa?	39
Johdanto Ilmestyskirjaan.....	41
Milloin Johannes kirjoitti Ilmestyskirjan?	47
Ilm. 2–3: Seitsemän kirjettä seitsemälle seurakunnalle	51
Ilm. 4–5: Kristuksen taivaallinen hallitus.....	53
Ilm. 6: Jumalan armeija on valmistautunut taisteluun.....	57
Ilm. 7–11: Ensimmäinen sarja tuomioita	61
Ilm. 12–14: Toinen sarja tuomioita	85
Ilm. 15–18: Kolmas sarja tuomioita	135
Kolmen osittain preteristisen näkemyksen suuret kertomukset	155
Ilm. 19. luku: Jumalan valtakunta voittaa!	163

Ilm. 20: Jeesuksen tuhatvuotinen hallituskausi	169
Ilm. 21–22: Uusi taivas ja uusi maa.....	183
Yhteenveto	187
 OSA KOLME: Juutalaiset, Israel ja temppeli	189
Juutalaiset tuomittiin, mutta heitä ei hylätty	191
Tuleva juutalaisherätys	203
Entä Israelin maa?	205
Entä Jerusalemin temppeli?	211
Yhteenveto	213
 OSA NELJÄ: Antikristus	215
Olennaiset tekstikohdat antikristuksesta	217
Johanneksen kuvaus antikristuksesta	219
Laittomuuden ihminen	227
Yhteenveto	235
 OSA VIISI: Ylöstempaus	237
Futuristinen näkemys toisesta tulemuksesta.....	239
Osittaisen preterismin näkemys toisesta tulemuksesta	243
Ylöstempausta käsittelevät raamatunkohdat	245
Yhteenveto	249

OSA KUUSI: Lopunajat	251
Apostolit uskoivat elävänsä lopunaikoja	253
Futuristinen käsitys lopunajoista	257
Osittaisen preterismin käsitys lopunajoista	259
Yhteenvedo.....	263
 JOHTOPÄÄTÖKSET	 267
 LIITTEET	
LIITE A: Seurakunnan johtajien elämäkerrat	269
LIITE B: Kirjallisuusluettelo ja lähteet	273
Kirjailijoista	279
 LIITE C suomenkieliseen käännökseen:	
Tiivistelmä kirjasta Neljä näkökulmaa Ilmestyskirjaan	281
LIITE D suomenkieliseen käännökseen:	
Tuhatvuotinen valtakunta – kolme päätulkintaa	287
LIITE E Kommentti suomenkieliseen käännökseen:	
Koko Israelin pelastus ja maalupaus	289

ESIPUHE

Ilmestyskirja on varmaan kiehtovin, mutta samalla vaikeatajuisin kirja Raamatussa. Muistelen erään vanhan helluntaisaarnaajan lausuneen jo vuosikymmeniä sitten juuri Ilmestyskirjaan liittyen: ”Nuoret, selittäkää vanhan papan kirja!”

Kädessäsi oleva kirja tarjoaa hyviä eväitä juuri Ilmestyskirjan ymmärtämiseen. Tämä kirja on suomalaisen käännöksen toinen osa teoksesta *Victorious Eschatology*. Kirjassa tuodaan esiin teologian tohtoreiden, Harold Eberle ja Martin Trench, helppotajuinen esitys näkemyksestä, joka tunnetaan **osittaisena preterisminä**. Samalla kirjassa käydään koko ajan keskustelua **futuristisen** tulkinnan kanssa, jonka tunnetuin muoto Suomessa on **dispensationalismi**. Nämä sanahirviöt voivat kuulostaa oudoilta, mutta jos olet joskus törmännyt selityksiin salaisesta ylöstempauksesta, antikristuksesta, vihan ajasta, yhdestä maailmanhallituksesta tai Israelin valtion merkityksestä, olet ollut tekemisissä dispensationalismin kanssa. Kirjan edetessä näiden termien sisältö tulee selväksi.

Mitä on osittainen preterismi? Kyseessä on sellainen tapa tulkita Raamatun eskatologisia tekstejä, jossa otetaan vakavasti raamatunkirjoittajien ja varhaisten kuulijoiden historiallinen ajankuva, odotukset ja kielen ymmärtäminen. Siinä ei pakoteta Raamatun profetioita sen enempää jo tapahtuneiksi kuin työnnetä tulevaisuuteenkaan. Tässä näkemyksessä tulkitaan profetioita toteutuneen historian valossa ja raamatullisessa asiayhteydessään.

Kun omalla kohdallani tuo kyseenalainen futuristinen, dispensationalistinen tulkinta alkoi murtua vajaa parikymmentä vuotta sitten, jouduin pieneen teologiseen kriisiin. Perehdyttyäni enemmän terveeseen raamatuntulkintaan selvisi vähitellen, kuinka kyseenalaisesta tulevaisuuden odotuksesta olin osallinen. Mutta mitä tämän vähitellen romuttuvan näkemyksen tilalle? Miten meidän pitäisi ymmärtää

Jeesuksen tulemukseen ja ylipäättään tulevaisuuteen viittaavat raamatunkohdat?

Paras lähtökohta raamatuntekstien ymmärtämiseen on kysyä: mitä se tarkoitti niiden ensimmäisille lukijoille tai kuulijoille? Ja mitä kirjoittaja tarkoitti sanoa heille? Tekstin alkuperäinen merkitys ei voi olla ristiriidassa sen kanssa, mitä se merkitsee meille täällä ja tänään.

Tämä vilpityn pyrkimys ymmärtää Ilmestyskirjaa sen historiallisessa asiayhteydessä, ja oman aikansa kirjallisuutena, näkyy tässä Harold Eberlen ja Martin Trenchin teoksessa. Samalla kirjassa käytetty vertaileva tyyli antaa hyvän lähtökohdan perehtyä näiden kahden näkemyksen, futurismin ja osittaisen preterismin, eroihin.

Joitakin lukijoita voi kiinnostaa, edustavatko kirjoittajat niin sanottua NAR-liikettä (New Apostolic Reformation) ja sen korostuksia. Kysyin tätä sähköpostilla tohtori Harold Eberleltä. Näin hän vastasi:

”Uskon, että viisitahaisen palveluviran tulisi olla toiminnassa myös nykyajan seurakunnassa. Toki väärinkäytöksiä esiintyy, ja ne antavat koko liikkeelle huonon maineen... Mutta minua huolestuttaa hieman, kun jotkut johtajat puhuvat 'herruuden ottamisesta' (taking dominion), koska se viittaa siihen, että nousetaan muiden yläpuolelle ja sorretaan alempana olevia. Se vaikuttaa olevan ristiriidassa sen hengen kanssa, josta Jeesus opetti opetuslapsilleen — että suurin on se, joka palvelee. Siksi, jos puhumme palvelemisesta, meidän tulisi rohkaista uskovia vaikuttamaan kaikilla elämänalueilla.”

Suomenkielisiä lukijoita varten olen lisännyt käännökseen muutamia alaviitteitä ja liitteitä. Omat tarkennukseni ovat alaviitteissä merkinnällä (Suom. huom.).

Liitteessä C, ”Neljä päänäkemystä Ilmestyskirjasta”, tuodaan esille kaikki Ilmestyskirjan päätulkintalinjat. Näin tämän kirjan hermeneuttinen tulkintakehys, osittainen preterismi, asettuu omalle paikalleen myös suuremmassa kuvassa.

Amillennialismia¹ ei ole kirjassa käsitelty, joten olen lisännyt liitteeseen D kaikki kolme päätulkintalinjaa tuhatvuotisesta valtakunnasta, koska osittaisissa preteristeissä on paljon myös amillennialisteja.

Liitteeseen E olen lisännyt vaihtoehtoisen tulkinnan koskien ”koko Israelin pelastusta” (Room. 11:25–26) ja luvatus maan omistusta.

Kirjan tekijöitä mukaillen: ei ole tärkeää, että omaksut kanssamme jokaisesta raamatunjakeesta saman näkemyksen. Ymmärrämme, että monet oppineet, jotka kannattavat osittain preterististä tulkintaa selittävät jotkin jakeet hieman toisin kuin me. Olennaista on kuitenkin se, että omaksut tulevaisuudesta ja lopunajoista positiivisen ja voittoisan näkemyksen. Sen mukaan Jeesus on kuningas ja hänen valtakunnallaan ei ole loppua (Jes. 9:6). Siksi Jumalan seurakunta nousee, kaikista vaikeuksista ja haasteista huolimatta, kypsytydessä ja voimassa, ja korjaa suuren sadon ennen Kristuksen julkista paluuta maan päälle.

Markku J. Kumpula

¹ Amillennialismissa ymmärretään Ilm. 20:ssä mainitun tuhatvuotisen jakson kuvaavan symbolisesti seurakunnan aikaa Jeesuksen ylösnousemuksesta hänen julkiseen paluuseensa maan päälle.

JOHDANTO

Eskatologia viittaa käsityksiin lopunajoista. Tässä kirjassa esitetty eskatologinen näkemys paljastaa, että Jumalan valtakunta kasvaa ja etenee, kunnes se täyttää maan. Seurakunta nousee yhtenäisyyteen, kypsyyteen ja kunniaan ennen Jeesuksen paluuta. Tässä kirjassa esitämme teille voittoisan näkemyksen lopunajoista.

Useimmat kirkon historian suuret johtajat kannattivat voittoisaa eskatologiaa.

1900-luvulla kristityt muuttuivat kuitenkin yhä skeptisemmiksi ja pessimistisemmiksi tulevaisuuden suhteen. Ensimmäisen maailmansodan aikana eurooppalaiset kristityt alkoivat omaksua negatiivisen maailmankuvan. Pohjoisamerikkalaiset kristityt seurasivat perässä suuren laman ja toisen maailmansodan aikana. Kun maailma joutui kohtaamaan haasteita ja sodan pahuuden, ihmiset omaksuivat negatiivisemmän näkemyksen ihmiskunnasta ja sen tulevaisuudesta.

Juuri noina vaikeina aikoina monet kristityt omaksuivat tappiomielialan. He alkoivat uskoa, että maailma ajautuu pahojen johtajien valtaan ja että Saatana lopulta hallitsee maailman talous- ja uskonnollisia järjestelmiä. Tämän näkemyksen omaksuneet saarnaajat alkoivat opettaa pian nousevasta antikristuksesta, joka pettää suuren osan ihmiskunnasta ja tulevasta ahdistuksen ajasta, jolloin Jumala vihassaan tuhoaisi suuren osan maailmasta.

Pessimistinen näkemys ei tullut merkittävästi esille kristinuskossa ennen *Scofield Reference Bible* -raamatun (1909) julkaisua, jonka alaviitteissä esitettiin hyvin negatiivinen skenaario tulevasta lopunajan tapahtumista. Siitä lähtien kristinuskon piirissä on kaupattu satoja pelottavia lopunajan kirjoja. Luetuimpia ovat Tim LaHayen ja Jerry B. Jenkinsin kirjoittama *Left Behind* -sarja. Tällaiset kirjat ja niihin liittyvät opetukset ovat yleistyneet niin paljon, että nykyajan seurakunnassa negatiivinen eskatologia on tullut yhdeksi suosituimmista näkemyksistä. On kuitenkin tärkeää huomata, että tämä näkemys on

ollut suosittu kristinuskossa vasta 1960-luvulta lähtien. Se saavutti suosion huipun juuri ennen viime vuosituhatannen loppua, kun kristityt olivat lumoutuneet mahdollisuudesta, että maailma loppuisi vuonna 2000.

Nyt kun olemme jo pitkällä uudella vuosituhatannella, kristityt katsovat tulevaisuuteen. Monet johtajat ovat huomanneet, että Raamattu antaa meille aiempaa toivorikkaamman näkemyksen. He omaksuvat valoisan eskatologian, joka opettaa, että Jeesus Kristus ja hänen seurakuntansa voivat hallita tässä maailmassa, ei Saatana.

Teologinen nimitys, jolla viitataan tässä kirjassa voittoisaan eskatologiaan, tunnetaan nimellä *osittainen preterismi*. Nykyisin suosittu näkemys on taas *futurismi*.

Eskatologinen näkemys	Teologinen nimitys
Voittoisa näkemys	Osittainen preterismi
Yleinen näkemys	Futurismi

Nämä teologiset nimitykset, osittainen preterismi ja futurismi, viittaavat siihen, milloin Matt. 24. luvun ja Ilmestyskirjan profetiat täyttyvät.

Sana ”preteristi” tulee latinankielisestä sanasta *praeteritus*, joka tarkoittaa ”se, mikä on jo tapahtunut”. Osittaisessa preterismissä nähdään siis osa Matt. 24. luvun ja Ilmestyskirjan profetioista jo täyttyneinä.

Sitä vastoin futuristisen näkemyksen kannattajat katsovat, että käytännössä kaikki Matt. 24. luvun ja Ilmestyskirjan profetiat odottavat täyttymistään tulevaisuudessa – tästä syystä nimitys ”futuristi”.

Eskatologinen näkemys	Teologinen nimitys	Matt. 24 & Ilmestyskirja
Voittoisa näkemys	Osittainen preterismi	Osittain jo historiaa/ osittain tulevaisuutta
Yleinen näkemys	Futurismi	Kaikki tulevaisuutta

Seuraavilla sivuilla selitämme ja vertailemme näitä näkemyksiä. Tässä kirjasarjan toisessa kirjassa tutkitaan profetioita Danielin kirjan luvuissa 2 ja 9, käydään läpi Ilmestyskirja sekä osittaisen preterismin näkemykset juutalaisista, antikristuksesta ja tempauksesta sekä selvennetään, mitä tarkoitetaan ”lopunajoilla”.²

Pastoreina me (Harold Eberle ja Martin Trench) totuimme uskomään ja opettamaan futuristista näkemystä. Kuitenkin jo opettaessamme seurakunnillemme näitä ajatuksia, huomasimme molemmat, että monet raamatunkohdat eivät yksinkertaisesti sovi futuristien esittämään tapahtumien kulkuun. Useiden vuosien syvällisen tutkimuksen jälkeen tulimme siihen tulokseen, että osittaisen preterismin tarjoama näkemys on uskollisempi Raamatulle. Näytämme tämän seuraavilla sivuilla.

Tiettyjen raamatunkohtien opiskelun lisäksi olemme sisällyttäneet kirjaan lainauksia tunnetuilta saarnaajilta, opettajilta ja uudistajilta, jotka osoittavat, kuinka nämä uskon isät jakoivat voitokkaan eskatologian. Jotkut näistä isistä ennustivat vaikeita aikoja ja haasteita tulevaisuudessa. Useimmat kuitenkin uskoivat, että seurakunta selviäisi vaikeistakin ajoista. He uskoivat, että seurakunta nousisi voitokkaana ja voimakkaana ennen Jeesuksen Kristuksen paluuta.³

² (Suom. huom.) Julkaisutiedot päivitetty vastaamaan suomalaisen painoksen jaottelea, jossa alkuperäinen kirja on jaettu kahteen osaan.

³ Lukijoille, jotka eivät ole perehtyneet lainattuihin uskon isiin, on liitteessä A lyhyt elämäkerta kustakin.

Origenes Aleksandrialainen

On selvää, että... kaikki muu uskonnonharjoitus tulee tuhoutumaan paitsi Kristuksen uskonto, joka yksin tulee voittamaan. Ja todellakin, se voittaa jonain päivänä, kun sen periaatteet valloittavat ihmisten mielet päivä päivältä yhä enemmän.

Origen Against Celsus, 1660, 8:68

John Wesley

Kaikki ennakkoluulottomat ihmiset voivat nähdä omin silmin, että hän [Jumala] on jo uudistamassa tätä maailmaa: Ja meillä on vahvat syyt toivoa, että hän jatkaa aloittamaansa työtä Herran Jeesuksen päivään asti; että hän ei koskaan keskeytä tämän siunatun Henkensä työtä, ennen kuin hän on täyttänyt kaikki lupauksensa, ennen kuin hän on lopettanut synnin ja kurjuuden, heikkouden ja kuoleman; ja palauttanut yleisen pyhyiden ja onnellisuuden ja saanut kaikki maan asukkaat laulamaan yhdessä "Halleluja".

The Works of John Wesley, 1985, 499

Jonathan Edwards

Saatanan näkyvä valtakunta kukistetaan, ja Kristuksen valtakunta perustetaan sen raunioille, kaikkialla koko asuttavalla maapallolla.

The Works of Jonathan Edwards, 1974, 488

Valoisa näky tulevaisuudesta

Osa II

Dr. Harold R. Eberle

Dr. Martin Trench

Valoisa näky tulevaisuudesta-kirjasarjan toinen osa haastaa totutut lopunajan tulkinnat ja tarjoaa raikkaan, toivoa täynnä olevan näkökulman tulevaisuuteen. Danielin profetiat, Ilmestyskirja ja muut raamatunkohdat avautuvat uudella tavalla, kun niitä tarkastellaan myös jo toteutuneen historian valossa.

*"Tämä vilpitön pyrkimys ymmärtää Ilmestyskirjaa sen historiallisessa asiayhteydessä, ja oman aikansa kirjallisuutena, näkyy tässä **Harold Eberlen** ja **Martin Trenchin** teoksessa. Samalla kirjassa käytetty vertaileva tyyli antaa hyvän lähtökohdan perehtyä näiden kahden näkemyksen, futurismin ja osittaisen preterismin, eroihin."*

–Markku J. Kumpula esipuheessa

"Saatana ei ole ottamassa maailmaa haltuunsa. Jeesus Kristus on Herra, ja Hän hallitsee, kunnes jokainen vihollinen on asetettu Hänen jalkojensa alle!"

Harold R. Eberle ja Martin Trench ovat molemmat teologian tohtoreita, kirjailijoita ja suosittuja raamatunopettajia.

